

مسکن شادان

سر ۶ ۱ ۳۰ ۳ ۱ ۳

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته‌لق بمجموعه اسلامیة در
اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف ادیب

جلد ۱-۸

۱۹ رجب ۱۳۳۰ پنجشنبه ۲۱ حزیران ۱۳۲۸

عدد ۱۸-۲۰۰

فخر عالم افندمن قرق یاشنده ایکن رسالت شریفه مبعوث اولدی. چونکه عقل انسان قرق یاشنده کما کلمش عد اولونور. یکر می اوج سنه ده، بعض روایتلرده یکر می ایکی سنه آلتی آیده، هپ وحی الهی نازل اولویوردی. دیمک اولویورکه قرق یاشندن صوکره یکر می اوج سنه طرفنده من طرف الله تعلیم پیغمبری واقع اولدی. الله ذوالجلال حضرتلری - حکمة - یکر می اوج سنه ده پیغمبری اوکرتدیکی حالدده نسطوری راهی بحیرا برکورو شده بونلری اوکرتمه سی ممکناتدن دکلدر، بونی ادعا پک غریب دوشر.

دعا غیری شوراسیدرکه جناب پیغمبرک قرق یاشنده اعلان نبوت ایتدیکی محقق. اون ایکی یاشنده ایکن بحیرا ایله ملاقات ایتدیکی ده ثابت. اون ایکی ایله قرق یاشلری آره سنه ده یکر می سکیز سنه لک بر مدت طویله موجود. اون ایکی یاشنده تعلیم ایدیلن برعلمی یکر می سکیز سنه صوکره حضرت پیغمبرک ادعا ایتمه سی و او تملک ثمره سی اولارق مکمل بر دین میدانده چیقارماسی اغرب الغرابدر. غریب افکارینک، عفولرینه مغروراً، بو تلم مسئله سنه قائل اولانلرینه دیرزکه: «بوسوزلری یازارکن غالباً بتون منطق وانصافی ایقلا رتله الیکیز.»

ح. محمود شوکت

اجتماعی

فهمینیزم مسئله سی مناسبیله

— ۵ —

افندمن رآراب ملیه یور ایتمه؟

قولرا میقروبلری کی وجود ملیزمک - مستعد بولدقلری - عضولرینه اوشوبه رلک سملرینی تلقیحه چالیشان میسیونرلرک ماعیت جانیه لرینه ینه کندیلری - ماملریله برابر - شاهد ذی حیات ایکن اوروپانک اوسفییه فیلوزوفلرینک، اوزندوست حکیملرینک، معبوده لری نامنه شراب ماصاسی ثوننده حیوانی برعشق وسودا رعشه لری ایچنده یازمش اولدقلری و کندیلرینک - یعنی: نسائون بکلرک - درین برامعان نظرو حکمتله او قویوب آتشین بر حرارت تجیل ایله آلقیشلا - دقلری حقوق مقدسه وموقع بالاترین نسوان دساتیرینی قوجه برکتله عثمانیه، یکر می ملیونلق بر هیئت اجتماعیة اسلامیه قبول ایتدیرمکه مفرط بر غیرت تمدنله (?) چیلدیراسییه بر سودای ترقی وتکامل (?) ایله چالیشملری، هله سربستی وجدان وحریت کلامه استناداً مردانه قارشیلرینه چیقان ونظریات مافوق الادرا کلرینی (!) بوتون عریانغیله، بوتون چیرکینلیکله میدانده قویان اسلامیت وعثمانیت مدافعلرینی وحشی برتعصبه اتهام وتهدید ارتجاع ایله اسکات ایتمک ایسته ملری موازنه عقله لرینی بوتون بوتون غیب ایتدکلرینه دلالت ایتزمی؟

وساژه استعمال ایتدیکی خصوصاتنه وارنجیه قدر جمله سی برر برر ثبت وتحریر ایدلمشدر.

بوخبرلر ایچنده بعض راویلرک اختلافی وارسه اواختلافلر دخی محو ایدلمشدر، حدیث روایت ایدن ذوات دخی شایان وثوق واعتماد کیمسه لردر. احادیثدن کتب سته نک نه صورتله میدانده کلدیکنی، اونلره واقف اولانلر بیلیلر. یوز بیکلرله احادیثی جامع اولان مذکور الی کتاب تاریخ احمدی بی او قدر مکملیتله حاویدرکه آندن مکمل بر تاریخ یازمق جدأ وحقیقه قابل اولاماز. سیر شریفه احمدیه بویله جه یازلمشدر، حالبوکه تعلیمه دائر هیچ بر روایت یوقدر. اکر حقیقه تعلیم اولسایدی بونی صاقلامقده نه معنا اولابیلیردی؟ کوچک ایکن بری طرفندن بر پارچه تعلیم ایدیلن بر ذات آرتق صوکره پیغمبر اولمازمی ایش؟ حضرت ابراهیمک اوغلی اسماعیل واسحاق وحضرت اسحاقک اوغلی یعقوب، یعقوبک اوغلی یوسف (علیهم السلام) حضراتی پدرلرندن اخذ علوم ایتدکلری حالدده ینه پیغمبر ایدیلر. صداقت پیغمبری به بزم دلیلیمز یالکیز بومسئله دکلدرکه بوندن او قدر توحش ایدیلسین، بوندن ماعدا یوزلرله دلائل موجوددر.

**

ملاقات بی بیان ایتدیکمیز صورتله جریان ایتدیکی محقق اولمغه برابر بالفرض والتقدير دراپه رلک دیدیکی کی اولسه بیله اولادراپه ر وهه کل ودها بوفکره قائل اولانلردن صوراریزکه: اون ایکی یاشنده اولان - که بوده اونلرک مسلمیدر - بر طفل مبارک نه قدر خارق العاده بر ذکایه مالک اولسه دخی بر قاچ ساعت، حتی بر قاچ کونلر ایچنده نه اوکره نه بیلیر؟ حکمیات وفلسفیاتی، حقائق کونییه نی، شرق کلیساسنک احوالی، نسطوریلرک دوچار مظالم اولدقلرینی، حضرت عیسائک ابن الله دکل، ابن مریم اولدیغی، ارسطو فلسفه سنی اون ایکی یاشنده بر جوجفک برکورو شده تعلیم ایتمه سی دوعروسه هیچ بر عاقل طرفندن درمیان اولوناماز.

ملاقات مذکوره وقوعه کلدیکی زمان پیغمبریمز افندمن حضرتلری هنوز اون ایکی یاشلرنده ایدیلر، حتی روضة الاحبابک کتب قدیمه سیردن آلوب قید ایدلیکنه کوره عمر شریفلرندن تمام اون ایکی سنه، ایکی آی، اون کون کچمش ایدی.

بویله بر معصوم ایله خرسیتیانلغک ایلک مذهب توحیدندن وصوکره کی تثلیثندن بوقدر مهم شیلردن بحثه کیریشیله بیلیرمی؟ باخصوص یانلرنده قوجه بر کاروان خلقی موجود وحاضر ارلدینی حالدده بالفرض والتقدير اولیه بر مباحثه ایدلمش اولسه اونلره مجهول قالیرمی ایدی؟ او بحث دخی بالآخره آغزندن آغزه، راویدن راوی به انتقال ایدرک سیر شریفه کتابلرینه قدر واصل وداخل اولمازمی ایدی؟

بحیرا ایله رسول الله افندیمز آره سنه کی ملاقاتک اوروپالیلرک دیدیکی وجه وصورتده وقوعه کلمش اولماسنه صباوت محمدیه نک مانع اولاجینی ده طبعیدر.

**

میسو نه لرل بوزوالیلری او قدر تسخیر، اودرجه اضلال ایتشلر، که عادتاً مجنون حالتی کتیر مشلر. صانکه انسان آنجق بونلر ایش ! شو قدر ملیون مسلمان ؛ نظرلرنده بر سورو حیوان !

یکرمی ملیون مسلمانیه انکیزلردن، فرانسزلردن حتی ایکوز سنه لک خصم غالب و متحکمیز اولان روسلردن ده بالاپروازانه برلسان ضرور، بر طور عظمتله : « باربار مسلمانلر ! وحشی تورکلر ! کلکیز، سزده پاپانک تقدیس ایتش اولدینی بوعصر دیده شراب مدنیتدن ایچکیز ! باقیکیز، بزونی میسونه لرلک اندن ایچکیز. عقل و ادراکیز اوج اعلا حیوانیه ترقی و تعالی ایتد. برلشه؛ هیمز اوروپالیا شالم. پنجره لریمزه بر مظلم، قرون اولی یادکاری بروحشی تعصب و جهالت پرده سی اولان قفسلری قیرالم. قادیلریمیزی اسارت چواللرندن چیقارالم. حقوق و موقع نسوانیلرینی ویرلم. اونلرده انسانلقلرینی آ کلا سینلر. مسامره لره، تیاترولره، بالولره کیتسینلر. (ده قولته ؟) اولاراق کنجلرله سینه صاف دانس ایتسینلر. آوروپالیا شلمز، قادیلریمزه بو مقدس حقوق مدنیه (?) لرینی ویرمزسه ک محویمز محققدر. « دیورلر. نهوت بی محابا سویلورلر. اسلامیتدن، انسانیتدن، کندی نوز ملتیلرندن اظهار نفرتدن، مسلمان اولدقلرینه بیان ندامتدن ده چکینمیورلر. بونلره قیزمق، بونلره حدت ایتک بهوده. چونکه ضلالت عقله دوچار اولمشلر. عقللری، وجدانلری چاریلمش، روحلری میسونه لرلک زهرلی درسلیله تسم ایتش، نولش. بونلره اجیالی ! بونلره آغلاملی ! بونلری دار شفایه کوندرملی ! ضلالت عقلک، مصروعیت وجدانک شدتنه باقیکیز، که بونلردن فاضل بر مادام، فیلوزوف بر قونش اون آی اول استانبول غرتلرندن بریله نشر ایتدیکی - محفوظم اولان - « آوروپایه طالبات اعزامی ؟ » سرلوحه لی مقاله سنک طقسا نجی سطر نده : « اخلاق و آداب ملیه... کی سوزلرله هپسی واهی و بر مجبورت ساقه سیله ایجاد اولوغش محذورلدر. « دیور ؟ !

دوغروسی بن بو ناشینده سوزلر قارشینده مدید بر سکتله وله وحیرت ایچنده قالدیم. بر آراق دوشونمک ایستدم : بلکه بوقاضله نک بنم پک کوچ آ کلا یاییله حکم و یا خود - اولاییلیریا - هیچ ده آ کلا - یامیه جفم درین بر فلسفه سی وارا؛ هیات... فیلوزوف قونش جنابلری نه دوشونمکه امکان بر ایش، نه ده تاویله. « اخلاق و آداب ملیه یوقدر. بوکا موهوم وخیل بر وجود ویرن وحشی بر تعصب، جیفین بر جهالتدر. « دییه کسوب آتیش. فاضله نک بو جمله نی تعقیب ایدن سوزلرینی دیکله یلم ! دیور که : « دوغری بی بلا پرواسویله جکیز. بز، مملکتده صاحب قوت وحشی بر تعصبک تحریک ایدیلندن قورقوروز. فقط بوتحاشی مهیدر، عجبا مانع عزمز اولاجق قدر حائر تأثیرمیدر ؟ حائر تأثیر اولدینی میدانده هیچ برشی باپامدیغیمزله ثابت. فقط حائر قوتمیدر ؟ ایشته بو مجهول. ینه تکرار ایدیورم، الیزده بر معیار صحیح یوق. فی الحقیقه بر قسم خلغمزک جاهل و متعصب اولدینی قابل انکار دکل. اولرک اسیر تحمکی اولدینی تعصب و یا کلش عقیده لری دین جلیمزک احکام نزیه و منفه سی تلقین ایله ازالیه غیرت ایدلم. اونلرده ا کلا سینلر، که دیار غریبه بیله قادیلرک اکتساب هنر و معرفت ایلسنه دیغز مانع دکل بالعکس آسردر. »

کوربیورسکیزیا، فاضل مادام سویلور : مملکتده وحشی بر تعصبک تحریکندن قورقسه لر عرب دساتیر مدنیه سنی بر قانون شکلنده درحال تطبیقه باشلا یا جقلر. اطاعت ایتیه نه اولای دینزک احکام نزیه - سنده آداب و اخلاق ملیه اولدینی ا کلا تمغه چالیشاجقلر. قبول ایتدیره مزلرسه متعصب، مرتجع دییه دار افاجنه چکه جکلر. ایشته بو جیلغینلغک هذیان دورلری !

فیلوزوفس قونش « اخلاق و آداب ملیه کی سوزلر الخ » دستور فلسفینسه اعتراض اولونا جغنی دوشونمش، جوانی ده اولجه حاضر لامش. مقاله سنک یکرمی برنجی سطر نده دیور که : « بر اسلام خانک - ساقه ضرورتله - اوروپاده مظهر تعلیم و تربیه اولسی نه دن قبول اولونیور. بونک ایچون آراشدیریلوب نهایت ایجاد اولونان یکنه محذور [آداب و اخلاق ملیه نک مساعدا اولدینی] کی مهیم بر کله در. بیلم دقت اولونیورمی ؟ (آداب دینی) دینله جک قدر جرأتکارلق کوستریور. شمدی بن صورارم؛ آداب و اخلاق ملیه دیدیکیز شیلر نه در ؟ بونک حدود ماهیتی بکا وضوح ایله تعیین ایدرمیسکیز ؟ اعتقادانه صادق، احکام دینی سنک بوتون شرائطنه رعایتکار اولان بر اسلام خانک دینزک کندیسنه بخش ایتدیکی حق سربستی تحصیله استناداً ساقه ضرورتله اوروپاده ا کمال تحصیله طالب اولسی آداب و اخلاق ملیه منافی میدر ؟ علمای دینه مراجعت ایدلم. باقالم بومسئله بی نصل حل ایدیورلر ؟ سویلیکیز فاضله سویلیکیز : سز [اخلاق و آداب] « بر مجبورت ساقه سیله قوه واهمه نک ده دوغروسی وحشی بر متعصبک، باربار بر جهالتک جبر و تضییقه ایجاد اولوغش محذورلدر. دیغز، اخلاق و آداب بن مزهدر ؟ ! دیدکدن صوکر ایتدیکی کیزی سویلیکیز ! هم هیچ ده علمای دینه مراجعت واستعنا ایتدن ساقه ضرورتله، ضرورت تمدن و تکامل ایله اوروپایی تشریف ایدیکر ! وقیله حدوده قادار کیزلیجه قاجیور و اورادن قرون اولی نک سزی صوقدینی اسارت چواللری ایچندن بر (ده قولته) مادموازل، مادام اوله رق فیروپایوب چیقور و پارسه جان آتیوردیکیز. شمدی سربست اولاراق کیده بیلیرسکیز. قورقمیکیز سزه وحشی تعصب، باربار جهالت برشی یا نماز. آریوب صورماز. حق هیکیز کیتسه کز او ممنون بیله اولور. چونکه راحت قالیر. کنیش بر نفس سلامت آلیر. کاشکی هیکیز اربککلریکیزله اوروپایه کوچ ایتسه کز. رجایدیز، میسونه لرلردن او قودیفکیز درسلرله بزم دینزدن بحث ایتیکیز. چونکه بزده اولیه اخلاقسز، بی ادب بر دین یوق. بزم دینزک اخلاق و آدابدر. دین تجسم ایتسه انوار علویتدن بر وجود اخلاق و آداب شکلنده کورونور. سز دین اسلامی بلزوبیله مزسکیز. اواستعداد کزی میسونه لرلر دهاسن صباوتکیزده تسمیمه باشلامشلر. سزک روحکزی تولدور مشلر. بر خریستیانک استعداد اهتداسی واردر. فقط سزک ایشته میدانده. اکر « علمای دینه مراجعت ایدلم.... » سوزلریکیز بر استخفاف واستهزا دکلسه بللیسیکیز، که علمای دین سزه قرآن میدینی کوستره جک. او - لامارتین ک « Le Coran est un livre dont chaque lettre est devenue loi. قدسیتی اعتراف ایتدیکی - ناظم قوانین انسانیتی، منبع دساتیر مدنیکی کوستره جکلر. سوره جلیله نوردده مؤمنه نک کورونه بیله جکی محارمنی تعداد و تعیین ایدن آیت جلیله ده « اونسا هن » حجت

هیچ‌ده خبریکز یوق . صوکراده علم موانست بشردن ، فلسفه‌سندن دم اورمغه قالقشمشسکز! بیلورسکزی بن‌سزه مرام آکلاتمق امیدیه خطاب ایتیمورم . زیرا سز اوامیدی « اخلاق و آداب ملیه کی سوزلر هپسی واهی ... » دستور ادیبانه (?) و تزیهانه کز (?) له تولدوردیکز! سزه هیچ‌ده کوچنم . سزی بویه میسیونه‌رلره زهرلتن ابوینکزه لغت خوان اولورم . ایشته سزک اسمکزی اوانکار ایتدیککز قانون اخلاق و آداب رعایه ذکرا تیمورم . شمدی ایسترسه کز سز کندیکی سز بر کره دها تشهیر ایدم بیلیرسکز!

بوتون معناسیله چیلدیرمق ایستین بونلره التحاق ایدم بیلیر . زیرا حریتی قید و بند ایدن عقلدر . اوباغ چوزلدیمی حریت‌ده حررد . حر مطلقدر . یولارسز آزعین ، غیر قابل ضبط بر حیواندر . نه اخلاق طایر ، نه آداب ، نه دین ، نه کتاب ، نه عار ، نه حجاب ! دنیا قادر کنیش بر ساحه مدیت ایستر ، که آرزو ایتدیک کی صیجریاراق ، چیفته آتاراق قوشسون دولاشین ؛ نهایت جاتلا سین ، لشیله بر چوقوری دولدورسون ، انسان بر کره چیلدیرماسین ، بر کره آزوب قودورماسین . آرتق اونک کمسز چکسنی ضبط ایدم جک انحق « تولوم » ک پنجه قهاریدر . تولوم نه غرب مدیتی دیکلره نه ده فیلوزوفلرینک شفاعتلی قبول ایدر . مدهش طیرناقلریله روح خیشی لیه لیه ایدرک چیقار ، مالک جحیمه تسلیم ایدر . آه ... ! بزوبای جهالتدن قورتولمدن طاعون مدیته ، ترقی و تعالی مرض فرنکیسنه طوتولدق .

بزی یاشاته‌جق یکانه روح ، اسلامیت اوسلطان جمعیت ، اوره بر سلامت ، اومرشد سعادت ایکن اونی اونوتدق . براقدق ، آرقه‌مزه آتدق . بزم ارککلریمزک آمری اوقادینلریمزکده حاکمی ، حامیسی او . جنساب قرآن حکیمه قارشی ارکک کیم اولیور ، که قادینی حمایه ، مملکتیمزده برده نسا یون فرقه‌سی تشکیله جرأت ایتسین ؟ بزم مدیت مغویه و اخلاقیه‌ده فصل غرب مدیتی تقلید ایدریمز ؟ فصل اونلرک کندی محصول اوهام و خیالاتی اولان فلسفه‌لرینی الیزه آلیر ، اوقور ، صوکراده تطبیقاته قالمیشیریمز ؟ الله بونلره عقل و انصاف ویرسین . ویرسین ده شو غرب مدیت مغویه سنک نه مخرب بر طاعون انسانیت اولدیفنی اکلا سینلر . توبه و استغفار ایتسینلر . بزده کوردم . کندیلرینه الیزه اوزاتالم . چکوب باغیمزده باصالم . قوزم وحشی متعصب بزدلک ، سزسکز . وحشی متعصب اودرکه سوز دیکله مز ، عقل و منطق قبول ایتمز . کوز اوکنده اولان جانلی فلاکتلی کورمز . مطلق دیدیکم اوسون دی‌یه شیطان کی عناد و عنادنده اصرار ایدر . بزی ترقی و تعالی ایتدیره جک آنحق و آنحق قرآن حکیمدر . سزک عقلکز وارسه شو مقاله‌می نظر اذعان و انصافه آلیر حقه ، قرآنه رجوع ایدرسکز . یوقسه الله ؛ دین خاشی ، ملت جانسی ، وحشی متعصب ، باربار جاهل کیم ایسه بیلیر و فکر ایدر . ایشته بود دفعه‌لکده سزه بوقادار .

محمد فخرالدین

قاطعه‌سیله جواب ویره جکلر . بو ، سزک هیچ‌ده خوشکزه کیمیه جک . یوزیکز اکشییه جک . چونکه بو حکم الهی سزی اوروپایه کیتمکدن دکل ، حتی نسوان غیر مسلمیه کورونمکدن بیه شدتله منع ایدر . بو فرمان الهی دییورکه : « مسلمان قادینلری آنحق کندی مؤمنه ، موحدنه همشیره‌لرینه کورونه بیلیرلر . غیر مؤمنه‌لره کورونملرینی ، یعنی آنلره کوروشملرینی منع ایدرم ، زیرا نسوان غیر مسلمه اماء مؤمناتک کفر و ارتدادینه ارککلرندن بیک زیاده حریصدر . اونلری باشدن ، دیندن چیقاریرلر . اونلری دیار صلیبه ، پارسه قاجیریرلر ... بوجهله جلیله‌ده (نساء) نظم مقدسک - ینه کندیلرینه راجع اولان - (هن) ضمیرینه اضافی اختصاص ایچین در . عموم ایچین دکل . مخدراتمک نسوان غیر مسلمه ایله اختلاطی ، خانه‌لرینه فرانسز ، انگلیز المان مریه‌لری قبول ایتلری نتیجه فجیمه‌سی دکلیدر ، که قیزلری پارسه‌فراره باشلادیلر . ایشته بوفراریلر مسلمان قادینلرینک ینه آنحق کندیلری کی صفت جلیله اسلامیه ایله متصف نسوان توحیده کورونملرینک جوازینه و نسوان تیشیدن قاجه‌لرینک وجوبنه بر جت فعلیه در .

آوروپایه کیدوب‌ده نه یایه جقسکز ؟ فن قبالة ، چوجق باقمق اصول و قواعدینی تعلم و تحصیل ایدم جکسکز اولیمه می ؟ دین جلیل اسلام مؤمنه‌لرینه بوندن فضله‌سنی ، فن طیده تحصیل و هنوعلرینه خدمتی امر ایدیور . فقط - عفو بویوریکز مادام جنسابلری ! - آوروپایه کیتسینلر دیمه‌یور . حتی ارککلره‌ده دینلرینی تمامیه نوکره‌تمدن ، دیانت و ملیتلی شمدتلی بر محبانه محافظه اقتدارینی کسب ایتدن کیتلرینه قطعاً راضی اولمیور .

اسلامیت‌ده دین و ملت بردر . زیرا ملیتی دین تشکیل ایدر . دین اولمازسه ملت‌ده اولماز . لواء الحمد خلافت محمدیه آلتنده عربلری - بونجه بطون و قبائلله - تورکلری ، آرنالوودلری ، کردلری ، چر-کسلری ، بوشناقلری ، بوماقلری الخ طوپلایوب بر ملت معظمه وجوده کتیرن ، یاشاتان اسلامیتدن ، قرآن کریمدن باشقا نه در ؟ کوستریکز ! اسلامیتک قبلرده ضعیف عثمانی وجود ملیتی تشکیل ایدن بو قومیتلری ، مزاجلری مختلف اعضاده یکدیگرینه یان باقغه ، بریرندن آیریلغه باشلار . نته کیم سزک کی میسیونه‌رلردن درس مدیت آلان برطاقم آدی مسلمان آرنالوودلر اسلامیتی عینی سزک - دیدیککز کی - آرنالوود ایچین مضر کوریورلر . تورکلره دیشیرینی غیجیر - دانیورلر . « بز اقوام غریبه‌دیز . شرق ایله ، تورکلکله ، اسلامیتله هیچ بر علاقه و مناسبتمز یوقدر . » دییورلر . بر بچق میلسون آرنالوود مسلمانی بش عصر دنبروات طیرناق اولدقلری تورکلکدن ینی : اسلامیتدن آیرمغه ، آوستریایه ، قارا داغه ، صربیه ، بولغاره ، یونانه تقسیم واهدا (?) ایتمکه چالیشیورلر . سز میسیونه‌ر شاکرد و شا کرده‌لری تورکلر آراسنده ایسه کز بونلرده آرنالوود مسلمانلری آراسنده اودر .

زوالمی مادام ! سز دها دین و ملت ، ملیت نه اولدیفنی بیلمیور . سکز ! بر ملت فصل تشکیل ایدر . مؤثرات اصلیه و فرعیه‌سی نه در